

Brüssel, 10.2.2016
COM(2016) 58 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Teine aastaaruanne ELi ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu
rakendamise kohta**

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Teine aastaaruanne ELi ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu rakendamise kohta

1. SISSEJUHATUS

11.–19. juunini 2015 toimus Colombias Bogotá kaubanduskomitee ja kaheksa allkomitee kohtumiste teine voor. Kohtumised tähistasid teise aasta möödumist ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu¹ (edaspidi „leping”) ajutisest kohaldamisest, mis algas Peruu suhtes 2013. aasta märtsis ja Colombia suhtes 2013. aasta augustis².

30. juunil 2015 allkirjastasid pooled lepingu muutmise protokoll, et võtta arvesse Horvaatia ühinemist ELiga. Protokolli suhtes on kolme lepingupoole juures käimas ratifitseerimise sisemenetlus.

12. detsembril 2014 parafeerisid EL ja Ecuador protokoll Ecuadori lepinguga ühinemise kohta. Enne protokoll ratifitseerimise heakskiitmise sisemenetluse alustamist kummagi poole juures peab lepinguga moodustatud kaubanduskomitee selle heaks kiitma.

Määruse (EL) nr 19/2013³ (edaspidi „määrus”) kohaselt on komisjon kohustatud esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande lepingu ja nimetatud määruse kohaldamise, rakendamise ja kohustuste täitmise kohta.

Käesolev on teine selline aruanne. Kooskõlas määruse artikli 13 lõikega 1 koosneb see kolmest osast:

- kaubavoogude üldhinnang;
- teave mitmesuguste lepingut rakendavate organite tegevuse kohta;
- teave määruses osutatud järelevalvetegevuse kohta.

2. ÜLDHINNANG KAUBANDUSE ARENGU KOHTA

2.1. Metoodika

Kahepoolsete kaubavoogude analüüs põhineb 2014. kalendriaasta andmete ja lepingule vahetult eelnenud kalendriaasta (2012) andmete võrdlusel. Ehkki allpool esitatavad arvud võivad anda esialgse ülevaate, milline on olnud kaubandus ühelt poolt ELi ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahel, tasub meeles pidada, et need ei ole lõplikud järeldused ning ka täheldatud muudatusi ei saa kanda üksnes lepingu mõju arvele.

¹ ELT L 354, 21.12.2012, lk 3.

² Lepingu ratifitseerimise seisu ELi liikmesriikides saab vaadata nõukogu veebilehelt <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/agreements-conventions/agreement/?aid=2011057>.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 19/2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (ELT L 17, 19.1.2013, lk 1).

2.2. Peruuga toimuva kaubavahetuse areng

Peruu import⁴ EList vähenes 2014. aastal (3 716 miljonit eurot) 4 % võrreldes 2012. aastaga (3 891 miljonit eurot). See on üldjoontes kooskõlas Peruu kahaneva impordiga kogu maailmast (3 %). Siiski tuleb märkida, et langus ilmnes eelkõige enamsoodustusrežiimi tollimaksuta sisseveetavate toodete puhul (langus 10 %), samal ajal kui lepingu alusel täielikult liberaliseeritud toodete import kasvas 19 %, osaliselt liberaliseeritud toodete import 15 % ning soodustariifikvootidega toodete import – küll väga madalalt algtasemelt – 86 %. On huvitav, et nende toodete import EList Peruu, millele lepingujärgset sooduskohtlemist ei rakendata ning mis kuuluvad seetõttu enamsoodustusrežiimi tollimaksu alla, on kasvanud 14 %, ent nende toodete import kogu maailmast Peruu on suurenenud vaid 3 %.

Tooteliikide kaupa on Peruu import EList enim vähenenud mineraalsete toodete (25 %) ja mitteväärismetallide (25 %) puhul, ehkki absoluutväärtuses iseloomustab suurim langus masinaid ja mehaanilisi seadmeid (159 miljonit eurot ehk 9 %). Eriti märgatav on see grupi 84 puhul (tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad), kus ELi kanda on veerand Peruu koguimpordist ja langus on 11 %. Suurima tõusu on aga teinud kunstiteosed (184 %), loomad ja loomsed saadused (47 %) ning valmistoidukaubad (46 %). Absoluutnäitajates on kasv märkimist väärt üksnes toidukaupade ja keemiatoodete puhul (mõlemal 43 miljonit eurot). Viimases grupis on farmaatsiatoodete impordikasv olnud suurim (31 %).

ELi import⁵ Peruu on vähenenud 21 %, kahanedes 2012. aasta 6 072 miljonilt eurolt 2014. aastaks 4 789 miljoni euroni. Siingi on täheldatud peamiselt nende toodete impordimahu kahanemist, mida veetakse juba sisse enamsoodustusrežiimi tollimaksuta (langus 34 %). Kõikide muude tootegruppide import on kasvanud, eriti nende toodete puhul, mis on lepingu alusel täielikult liberaliseeritud (22 %), osaliselt liberaliseeritud (11 %), enamsoodustusrežiimi tollimaksuga maksustatavad ja lepingu alusel mitteliberiseeritavad (12 %) ning soodustariifikvoodiga (102 %).

Kuna import Peruu on tooteliigiti väga kontsentreeritud, on märkimisväärset vähenemist täheldatud Peruu ELi imporditavate mineraalsete toodete puhul (langus 1 062 miljonit eurot ehk 38 %), mille põhjuseks võib pidada mineraalihindade üleilmset odavnemist, ning ka pärlite, (pool)vääriskivide ja -metallide puhul, mille langus on olnud 145 miljonit eurot ehk 75 %. Silmatorkavalt – 47 miljoni euro ehk 24 % võrra – on kasvanud loomade ja loomsete saaduste, eriti grupi 03 toodete (kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud) import. Suur tõus iseloomustab ka grupi 08 (söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor), mille kasv oli 157 miljonit eurot ehk 38 %.

Lepingu kahel esimesel kohaldamisaastal oli Peruu ELi eksportivatest ettevõtjatest 1 133 uut, neist 38 % põllumajandussektorist. Enamik uusi eksportijaid on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (97,4 %), ent uute suureksportijate (ülejäänud 2,6 % ehk 30 ettevõtjat) arvele jäi 68 % uute ettevõtjate ekspordi koguväärtusest. Kõnesoleval ajavahemikul eksporditi Peruu ELi 370 uue (10kohalise) tariifirea kaupu koguväärtuses 60 miljonit USA dollarit (0,5 % kogueksportist, millest poole moodustab toornafta).

---

⁴ Allikas: ITC/Comext (R1).

⁵ Allikas: Comext (R1).

2.3. Colombiaga toimuva kaubavahetuse areng

Colombia import⁶ ELi suurenes aastatel 2012–2014 tuntavalt, kerkides 4 870 miljonilt eurolt 6 602 miljoni euroni (36 %). Tuleb aga märkida, et kasv oli suurim 2013. aastal (23 %), kuid lepingut asuti kohaldama alles 2013. aasta augustis, mistõttu ei saa lepingut pidada selle kasvu ainsaks põhjuseks. Seda kinnitab asjaolu, et kõige rohkem kasvas nende toodete maht, mida veetakse juba sisse enamsoodustusrežiimi tollimaksuta (kasv 1 133 miljonit eurot ehk 42 %). Siiski on märgatavalt suurenenud ka lepinguga täielikult liberaliseeritud toodete import ELi Colombiasse – 306 miljoni euro ehk 43 % võrra. Lepinguga osaliselt liberaliseeritud toodete import on kasvanud 27 % ning soodustariifikvootidega hõlmatud toodete import 71 % (ehkki väga madalalt, 21 miljoni euro tasemelt). Sellise soodsa arengu tulemusena suurenes ELi osakaal Colombia impordis 2012. aasta 11 %lt 2014. aastal 14 %ni.

Kasvanud on peaaegu kõikide suure käibega tooteliikide import ELi Colombiasse. Kõige enam kasvas transpordivahendite (951 miljonit eurot ehk 146 %), keemiatoodete (294 miljonit eurot ehk 22 %) ning mõõte- ja muusikariistade (116 miljonit eurot ehk 42 %) impordimaht. Tooterühmiti suurenes Colombia import enim rühmas 88 (õhusõidukid, kosmoseaparaadid ja nende osad) ning rühmas 30 (farmaatsiatooted), vastavalt 980 miljoni euro (450 %) ja 235 miljoni euro (35 %) võrra.

Samal ajal vähenes pisut ELi import Colombiast,⁷ kahanedes ajavahemikul 2012 (8 040 miljonit eurot) kuni 2014 (7 867 miljonit eurot) 2 %. See tulenes eelkõige enamsoodustusrežiimi tollimaksuta toodete sisseveo kahanemisest (langus 197 miljonit eurot), samal ajal kui lepinguga täielikult liberaliseeritud toodete import ELi on märgatavalt (71 miljoni euro võrra) kasvanud. Tuleb siiski märkida, et see langus toimus 2013. aastal, ent 2014. aastal kasvas ELi import Colombiast 533 miljonit eurot ehk 7 % (võrreldes 2013. aastaga). Seega, kui võtta aluseks lepingu esimene kohaldamisaasta, st augustist 2013 juulini 2014, ning võrrelda seda sellele eelnenud sama perioodiga, siis kasvas ELi import Colombiast 10 %.

Kui heita pilk tooteliikidele, siis kahanes kõige tähelepanuväärsemalt mitteväärismetallide ja neist valmistatud toodete maht (265 miljonit eurot ehk 78 %). Peaaegu kogu selle tooteliigi langus leidis aset rühmas 72 (raud ja teras), nimelt 264 miljonit eurot ehk 88 %. Kasvu poolel väärib nimetamist muutus köögiviljatoodete puhul (kasv 73 miljonit ehk 5 %) ning taimsete ja loomsete rasvade puhul (45 miljonit eurot ehk 66 %). Suurimat kasvu täheldati rühmas 09 (kohv, tee, mate ja võrtsid), kus see oli 113 miljonit eurot ehk 28 %.

Teise olulise arengusuundumusena lisandus alates lepingu kohaldamise algusest kuni 2014. aasta lõpuni 526 uut Colombiast ELi eksportivat ettevõtjat, kellest 328 eksportisid vähem kui 10 000 USA dollari eest ja vaid kaheksa üle 1 miljoni USA dollari eest, mis näitab, et tegemist on arvatavasti väikeettevõtjatega. Samal ajavahemikul registreeriti eksport Colombiast ELi 336 uuel tariifireal, kusjuures peamised tooted olid väga erinevad, näiteks tuunikala (vaadeldaval ajavahemikul 4 615 647 USA dollarit), iseliikuvad masinad (3 109 501 USA dollarit) ja aniisiliköör (1 691 638 USA dollarit)⁸.

---

⁶ Allikas: ITC/Comext (R1).

⁷ Allikas: Comext (R1).

⁸ Allikas: PROCOLOMBIA.

2.4. Tariifikvootide kasutamine

Tabelis 1 on esitatud ELi poolt Colombiale ja Peruule kehtestatud tariifikvootide kasutamise määr⁹. Colombia ja Peruu on täielikult ära kasutanud üksnes roo- ja peedisuhkru ning keemiliselt puhta sahharoosi tariifikvoodi ja Peruu osa suhkrumaisi tariifikvoodist, samal ajal kui ülejäänud tariifikvoodid¹⁰ on üsna alakasutatud või üldse kasutamata.

Tabel 1. Tariifikvootide kasutamise määr Colombias ja Peruus

	Tariifikvootide kasutamine Colombias		Tariifikvootide kasutamine Peruus	
	2013	2014	2013	2014
Roo- ja peedisuhkur ning keemiliselt puhas sahharoos	88,40 %	85,72 %	100 %	100 %
Muud suhkrukondiitritooted	1,37 %	1,32 %	0,02 %	0,01 %
Mais			0,7 %	3 %
Suhkrumais			21 %	76 %

Allikas: TARIC.

Vastaspoolelt on näha, et EL kasutab ära tariifikvoodid, mille Colombia on kehtestanud seente, selliste piimatoodete nagu piima- ja koorepulber, vadak, juust ja imikutoidud, suhkrumaisi ning vähemal määral jäätise ja suhkrukondiitritoodete suhtes. Peruu puhul kasutati 2014. aastal üksnes jäätiste tariifikvooti ning 2015. aasta esimesel poolaastal ka piima ja või tariifikvooti. Tabelis 2 on täielikud andmed Colombia ja Peruu kehtestatud tariifikvootide kohta, mida EL kasutas.

Tabel 2. Tariifikvootide kasutamise määr ELis

	Tariifikvootide kasutamine ELis Colombia puhul		Tariifikvootide kasutamine ELis Peruus puhul	
	2013	2014	2013	2014
Seened	1,57 %	4,95 %		
Piima- ja koorepulber	0,00 %	34,92 %		
Vadak	57,60 %	49,96 %		
Imikutoidud	40,45 %	67,50 %		
Suhkrumais	0,42 %	54,18 %		
Jäätis	5,26 %	13,35 %	0 %	90 %
Juust	9,07 %	8,02 %		
Suhkrukondiitritooted	1,82 %	3,41 %		
Piim				4 %

Allikas: Colombia DIAN ja Peruu SUNAT.

⁹ Esitatud on üksnes tariifikvoodid, mida kasutati.

¹⁰ EL kehtestas Colombiale 8 ja Peruule 18 tariifikvooti.

2.5. Teenusekaubandus ja välismaised otseinvesteeringud¹¹

Teenusekaubanduse andmed saabuvad suure viivitusega. Siinse aruande koostamise ajaks olid olemas andmed üksnes 2013. aasta kohta, mistõttu ei saa teha eriti ulatuslikku analüüsi, kui arvestada, et lepingut on Peruuga kohaldatud 2013. aasta märtsist ja Colombiaga 2013. aasta augustist.

2013. aastal eksporditi ELi Peruusse teenuseid 1,215 miljardi euro väärtuses, mida oli 18 % vähem kui eelnenud aastal. Samal ajal imporditi Peruust ELi teenuseid 839 miljoni euro eest ehk 4 % vähem kui 2012. aastal. ELi otseinvesteeringud Peruusse moodustasid 2013. aastal kokku 7,678 miljardit eurot ja Peruu otseinvesteeringud ELi 218 miljonit eurot.

Colombiasse eksporditi ELi 2013. aastal teenuseid 2,581 miljardi euro ulatuses, nii et võrreldes aastatagusega oli langus 10 %. ELi teenuseid aga imporditi Colombiast 1,475 miljardi euro eest, mis näitab 3 % suuremat kasvu kui 2012. aastal. ELi otseinvesteeringud Colombiasse olid 2013. aastal kokku 15,622 miljardit eurot ja Colombia otseinvesteeringud ELi 3,839 miljardit eurot.

3. RAKENDUSORGANITE TEGEVUS

Lepinguga asutati selle rakendamise järelevalveks kaubanduskomitee ja kaheksa eriorganit. Kohtumiste teine voor, mille kokkuvõte on allpool, toimus 11.–19. juunil 2015 Colombias Bogotás.

Tehniliste kaubandustõkete allkomitee – 10. juuni 2015

Kohtumine oli kasulik, sest sellel sai tõstatada konkreetseid mureküsimusi, et teistelt pooltelt selgitusi saada. Colombia puhul tekitas ELis muret kolmanda isiku poolse sertifitseerimise vajadus Colombias ja eelseisev riikliku kvaliteedisüsteemi ellurakendamine. EL väljendas muret ka riikliku arengukava pärast, mille kohaselt seatakse üheks ravimite ja meditsiiniseadmete müügilubade väljastamise ja pikendamise tingimuseks nähtavasti hinnakujundus. Peruu suhtes tõstatas EL küsimuse menetluses oleva taotluse kohta, mis kätkeb „kõrgetasemelise tervisekontrolli” (*Alta Vigilancia Sanitaria*) staatuse andmist ravimite ja meditsiiniseadmete ekspordiks.

Intellektuaalomandi allkomitee – 11. juuni 2015

Geograafiliste tähiste teemalises arutelus saadi täpne ülevaade geograafiliste tähiste kaitse olukorrast, tehti kindlaks tõhusa kaitse seisukohalt kriitilised valdkonnad ning võeti teatavaks Colombia ja Peruu soov algatada menetlus uute geograafiliste tähiste lisamiseks loetellu. Pooled leppisid kokku, et uute geograafiliste tähiste loetellu lisamise menetlust tuleks püüda lihtsustada.

Lisaks vastasid Colombia ja Peruu ELi küsimustele mitmesugustel intellektuaalomandi õiguste teemadel. Olulisimana tuleb ära märkida, et Colombia kinnitas võimalust osaleda eelseisvates avalikes konsultatsioonides, mis hõlmavad tervishoiusektori riiklike hädaolukordade määratlemist, ning korraldada asjaomaste sidusrühmade nõupidamine digitaalse materjali litsentsimise teemal.

---

¹¹ Allikas: Eurostat ja kaubanduse peadirektoraadi peaökonomist.

Põllumajanduse allkomitee – 12. juuni 2015

Kohtumine andis võimaluse vahetada statistilisi andmeid kaubavoogude ja kvoodikasutuse kohta. Eelkõige leidis kohtumisel kinnitust, et Peruul ja Colombial on probleeme oma lepingust tulenevate kohustuste täitmisega piiritusjookide alal, kus ELi (ja muudele) importtoodetele esineb kaubandust moonutavaid meetmed. Peruu ega Colombia ei suutnud välja pakkuda tegevuskava nende puuduste kõrvaldamiseks. EL kinnitas selgelt, et olukorra lahendamiseks kaalutakse praegu kõiki võimalusi, sealhulgas vaidluste lahendamise mehhanismide kasutamist. Muu hulgas olid päevakorras ka banaane käsitlev stabiilsusmehhanism ja Colombia võrdse kohtlemise nõue mahepõllumajanduses.

Riigihangete allkomitee – 16. juuni 2015

Seoses Colombiaga tõstatati põhiküsimustena piirkondliku taseme turulepääs ning hankijate ebaharilike ja vahel väga rangete nõuete rakendamine pakkumusi esitavate ettevõtjate majandusliku võimekuse kindlaksmääramisel, mille üle on tarvis arutelu jätkata. Peruu andis omakorda teada, et käimasoleva reformiga muudetakse võimatuks riigihangete delegeerimine rahvusvahelistele organisatsioonidele, mis on praegu selle valdkonna põhiprobleem.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete allkomitee – 16.–17. juuni 2015

Kohtumisel märgiti ära Colombia edusammud ELi loomsete toodete ekspordi ühtse loamenetluse valdkonnas. Peruu puhul ei olnud võimalik pidada arutelu lepinguga sobituva loamenetluse puudumise üle ega pakkuda välja lahendusi, sest üks vastutav asutus (st SENASA) ei olnud kohtumisel kohal.

Kaubanduse ja jätkusuutliku arengu allkomitee (vt ka punkt 4) – 16.–17. juuni 2015

Teisel kohtumisel jõuti sisulisemate küsimusteni, eriti töajõu valdkonnas. Pooled koostasid nimekirja edasisi meetmeid nõudvatest võimalikest teemadest, mis tuleb üksikasjalikumalt läbi uurida ja tähtsuse järjekorda seada. Toimus avalik kohtumine kodanikuühiskonna esindajatega (umbes 80 osavõtjat), kus kaks poolt võtsid kokku eelmise päeva valitsustevahelise kohtumise arutelud. Enamik teemasid, mille kodanikuühiskonna esindajad kohtumisel püstitasid, puudutasid kaubanduslepingu mõju Colombiale (vt ka punkt 4).

Tolli, kaubanduse lihtsustamise ja päritolureeglite allkomitee – 17. juuni 2015

Kohtumine andis võimaluse tutvustada valdkonna uusimaid arengusuundumusi ja arutada mõningaid jooksvaid küsimusi. Erilist tähelepanu pälvis otseveo määratlust sisaldava sätte tõlgendamine, milles ei jõutud siiski lõplikult kokkuleppele, ning algas arutelu kumulatsiooni võimalikuks laiendamiseks Tšiilile ja Mehhikole.

Turulepääsu allkomitee – 19. juuni 2015

Pooled leppisid kokku impordistatistika korrapärases vahetamises, et lepingu toimimist paremini hinnata. Turulepääsu küsimustes väljendas EL muret veokite vanametalliks lammutamise poliitika pärast Colombias.

Kaubanduskomitee – 19. juuni 2015

Kaubanduskomitee kohtumisel vaadati läbi allkomiteedes tehtud edusammud ja korraliti üle mõned põhiprobleemid, mille hulka kuuluvad imporditavaate piiratusjookidega seoses jätkuv diskrimineerimine eelkõige Colombias, ent ka Peruu, ELi pääs Colombia piirkondlike riigihangete turule ning Peruu probleemid seoses ELi loomsete saaduste ekspordilubadega.

EL andis ülevaate lepingu ratifitseerimise seisust ELis. Kohtumisel püüti ka kiirendada lepingu juurde kuuluva Horvaatia protokolliga allkirjastamist, mis leidis aset 30. juunil 2015. Ecuadori lepinguga ühinemise protokolliga seoses lepiti kokku, et kõigile vastuvõetava lahenduse leidmiseks jätkatakse arutelu esimesel võimalusel ning Colombia ja Peruu esitavad üksikasjalikumad seisukohad.

4. KAUBANDUSE JA JÄTKUSUUTLIKU ARENGUGA SEOTUD KOHUSTUSTE TÄITMINE

Kaubanduse ja jätkusuutliku arengu allkomitee

Kaubanduse ja jätkusuutliku arengu allkomitee (edaspidi „allkomitee”) teine kohtumine peeti Bogotás 16. ja 17. juunil 2015. Arutati järgmist.

4.1. Tööjõuga seotud sätete rakendamine

Colombia tutvustas hiljuti vastu võetud riiklikku arengukava, mis sisaldab inimväärse töö riiklike põhimõtteid, ning püüdlusi tööinspeksiooni tugevdamiseks, trahvide paremaks kogumiseks ning mõnes ettevõttes kasutatavate sobimatute allhanke- ja kollektiivlääbirääkimiste tavade tegelemiseks. Konfliktilahenduskomitee (CETCOIT) ja muude mehhanismide abil on saavutatud edasimineku sotsiaaldialoogi alal ning edukalt on lõpule viidud mahukad avaliku sektori kollektiivlääbirääkimised. Colombia tunnistas, et palju on veel ära teha, ent kinnitas lisavahendite eraldamist vägivallaähvardusi saanud ametiühingujuhtide paremaks kaitseks ning kordas oma kindlat soovi võidelda karistamatuse vastu.

Peruu tutvustas töösuhete vormikohaseks muutmise strateegiat ja tegevuskava ning teatas edusammudest sunniviisilise töö vastase võitluse poliitika ning lapstööjõu kasutamise vältimise ja kaotamise strateegia rakendamisel. Eelkõige teavitas Peruu tööinspeksioonide süsteemi tugevdamisest tööinspeksiooni riikliku järelevalve (SUNAFIL) raames. Lisaks tõsteti esile mõningaid rõõmustavaid muutusi töövaidluste lahendamise ja sotsiaaldialoogi vallas. Kasutusele on võetud riiklik auhind heade töötavade ettevõtjate tunnustamiseks.

EL andis uut teavet ILO konventsioonide ratifitseerimise kohta liikmesriikides. EL rõhutas pühendumust inimväärse töö edendamisele ja teatas võetud meetmetest, mille abil võimaldada ILO sunniviisilise töö protokolliga kiiret ratifitseerimist liikmesriikides. Ta palus täpsustusi mitme teema kohta, mis olid tõstatatud Colombiat ja Peruu käsitlevates ILO eksperdiaruannetes.

4.2. Keskkonnaga seotud sätete rakendamine

Colombia tutvustas oma riiklikku arengukava, mis sisaldab läbivat keskkonnahoidliku kasvu strateegiat, oma riiklikku keskkonnahoidliku ettevõtluse kava ja säästvate riigihangete poliitikat.

Peruu esitles oma 2015.–2016. aasta keskkonnaalast tegevuskava ning tõstis esile heade tavade edendamiseks mõeldud riikliku keskkonnaauehinna loomist.

EL teavitas uue läbiva ringmajanduse poliitika kujundamisest, ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) ja teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiididega rahvusvaheliseks kauplemiseks nõusoleku saamise korda käsitleva Rotterdami konventsiooniga seotud arengust, plaanitavast ELi looduslike looma- ja taimeliikide salakaubaveo vastasest tegevuskavast ning ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) tegevuskava läbivaatamisest.

4.3. Riigisisene konsulteerimine ja allkomitee kohtumised kodanikuühiskonnaga

ELi kodanikuühiskonnaga konsulteerimise mehhanism („ELi-sisene nõuanderühm”) kohtus mitmel korral ja leppis kokku oma töökorra. Sekretariaadi ja nõuanderühma kolme liikme eest kannab hoolt Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee, kes avas oma veebilehel ka sellesisulise lehekülje. Colombia ja Peruu teavitasid ELi kohtumiste vahelisel ajal, et kavatsevad tööjõu ja keskkonna valdkonnas kasutada olemasolevaid riiklikke konsulteerimismehhanisme. EL ja Colombia vahetasid teineteise ja Peruuga oma rühmaliikmete andmeid.

17. juunil 2015 toimus Bogotas avalik kohtumine, millel osales umbes 80 Colombia kodanikuühiskonna esindajat ning mõni ELi-sisese nõuanderühma liige. Kohtumisest anti teada Colombia kaubandusministeeriumi veebilehel ja muudel veebilehtedel. Poolte esindajad teavitasid kodanikuühiskonna esindajaid kaubanduse ja jätkusuutliku arengu allkomitees toimunud aruteludest suuliselt ja kirjaliku aruandega. Colombia kodanikuühiskonna esindajad tegid mitu üldist avaldust, milles väljendati eelkõige muret lepingu üldise mõju pärast. Lisaks käsitlesid mõned sõnavõtjad ametiühinguõiguste, töötingimuste, mitteametlike töösuhete ja tööjärelevalvega seotud probleeme. ELi ja Colombia esindajate ühisavalduses kutsuti üles rühmadevahelist suhtlust tihendama.

4.4 Järelemeetmed

Pärast ELi ettekannet soovisid Colombia ja Peruu saada rohkem teavet selle kohta, kuidas EL hindab kaubanduslepingute tööjõu- ja keskkonnaalast mõju, ja leidsid, et see võiks tulevikus olla üks koostöövaldkondi. Allkomitees tuvastati suur hulk tööjõuteemasid, mis võimaldaksid arendada koostööd, nende hulgas tööinspeksiooni hea tava, tööjõuturg, üleminek mitteametlikult töölt ametlikule tööle, töötulide ennetamine ja lahendamine ning lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise töö ennetamine ja kaotamine. Keskkonnaküsimustes väljendati koostööhuvi kaubanduse ja elurikkuse, sealhulgas CITESi, metsandustoodetega kauplemise, kemikaalide ja ohtlike jäätmete ning keskkonnainfo süsteemide valdkonnas. Huvipakkuvaks teemaks peeti ka ettevõtete sotsiaalset vastutust ning EL rõhutas oma toetust OECD sellealasele tööle, eriti tekstiili- ja mineraalsektoris. Lepiti kokku, et kohtumiste vahelisel ajal seatakse teemad rakendamiseks tähtsuse järjekorda.

4.5 Muu tegevus

Komisjon osales 5. mail 2015 Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ELi-Colombia-Peruu kaubanduslepingu seirerühma koosolekul, kus keskenduti töötajate õigustele Colombias ja Peruus.

ELi delegatsioon Colombias korraldas kaubanduse peadirektoraadi toetusel 18. juunil 2015 Bogotá Kaubanduskojas kaubanduse ja säästva arengu teemalise ürituse, millel osales üle 400 inimese. Üritus hõlmas ettekandeid taastuvenergeetika, geograafiliste tähiste, kaubanduse soodustamise, õiglase kaubanduse ja mahetoodete sertifitseerimise teemadel. Üritusel olid lettidele välja pandud Colombia õiglase kaubanduse tootjaorganisatsioonide ning Euroopa toidukaupade ja jookide edasimüüjate tooted.

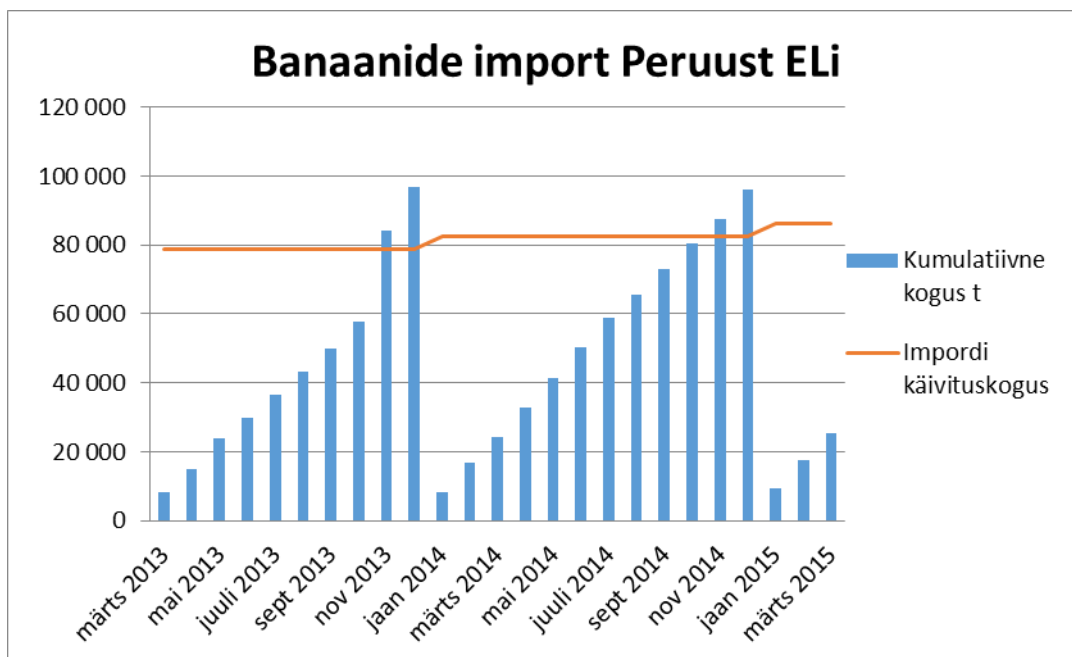
5. EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSE (EL) NR 19/2013 (MILLEGA RAKENDATAKSE KAHEPOOLNE KAITSEKLAUSEL JA BANAANE KÄSITLEV STABIILSUSMEHCHANISM) RAKENDAMINE

Määrusega on ette nähtud võimalus algetada teatavatel tingimustel kaitsemeetmetega seotud uurimine või kohaldada eelneva järelevalve meetmeid. Kooskõlas määruse artiklitega 3 ja 13 on komisjon jälginud Colombiast ja Peruust pärit banaanide impordi arengut. Käesoleva aruande koostamise ajaks ei olnud komisjon algatanud ühtki kaitsemeetmetega seotud uurimist ega võtnud eelneva järelevalve meetmeid ega saanud ühtki sellekohast taotlust.

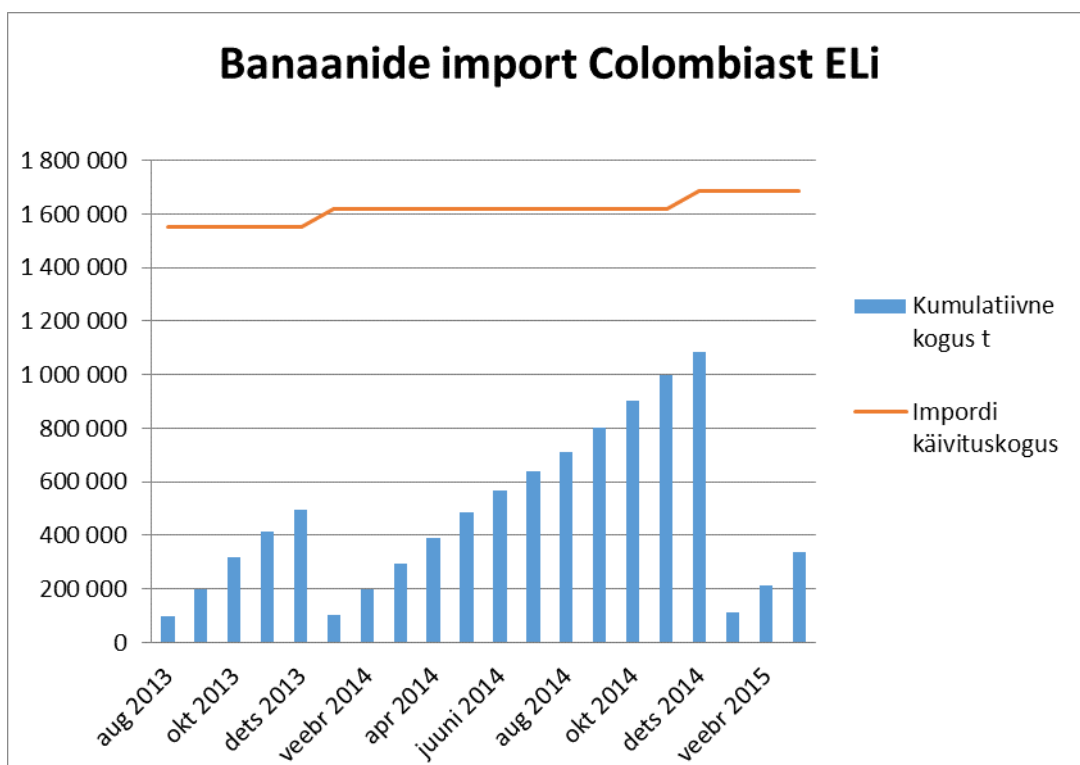
5.1. Colombia ja Peruu värskete banaanide ELi suunduva ekspordi areng

Värskete banaanide import Peruust vähenes 2014. aastal 2013. aasta mahuga võrreldes 14 %, kahanedes vastavalt 112 396 tonnilt 96 136 tonnini. Sellegipoolest jõudis Peruu 2014. aasta novembris taas lepingujärgse impordi käivituskoguseni (st 82 500 tonni), nagu on näha allolevalt graafikult. Komisjon kontrollis vastavalt määruse artikli 15 lõikele 3 selle mõju ELi banaaniturul, võttes muu hulgas arvesse mõju hinnatasemele, muudest allikatest pärineva impordi arengut ja liidu turu üldist stabiilsust.

Kuna Peruu värskete banaanide import moodustab vaid 1,9 % värskete banaanide koguimportist ELi, värskete banaanide sissevedu teistest traditsioonilistest ekspordiriikidest jäi enamasti nende jaoks sarnaste stabiilsusmehhanismidega määratud künnistest allapoole, banaanide keskmine hulgimüügihind eriti ei muutunud ning puudusid andmed kahjulikust mõjust ELi turu stabiilsusele, ELi tootjatele ja ELi äärepoolseimatele piirkondadele, tegi komisjon järelduse, et Peruust pärit banaanide soodustollimaksu peatamiseks ei ole põhjust.

Nagu Peruu puhul, vähenes 2014. aastal ka värskete banaanide import Colombiast, kahanedes eelmise ehk 2013. aastaga võrreldes 1 150 980 tonnilt 1 086 096 tonnini ehk 6 %. Alumiselt graafikult on näha, et import Colombiast jäi lepingujärgsest käivituskogusest (jõuti vaid 64 %ni käivituskogusest) kõvasti allapoole.

6. KOKKUVÕTE

Kaks aastat pärast lepingu jõustumist jätkub selle ellurakendamise protsess ja kõigi poolte heameeleks toimib leping üldiselt hästi. Mõnes valdkonnas on praegu veel raske hinnanguid anda, nt sellepärast, et teenusekaubanduse ja investeerimisvoogude andmed seni puuduvad või on olemas vaid osaliselt. ELi ning Colombia ja Peruu vahelisi kaubavooge on mõjutanud ka Ladina-Ameerika majanduse aeglustumine ja toorainehindade langus maailmaturul. ELi import Peruust ja ka eksport Peruuks on alates 2012. aastast väärtuse poolest vähenenud, mis on kooskõlas Peruu kaubanduse üldise suundumusega. Aastatel 2012–2014 suurenes ELi osa Colombia impordis ning Colombiast ELi suunduva ekspordi väärtus, mis oli 2012. ja 2013. aastal kahanenud, asus 2014. aastal tõusuteele.

Lepinguga liberaliseeritud toodetega kauplemist on lepingu rakendamine nähtavasti positiivselt mõjutanud. Lepinguga liberaliseeritud toodete import Peruust ja Colombiast ELi on kasvanud, kohati märkimisväärselt. EL on tuntavalt suurendanud lepinguga täielikult, osaliselt või soodustariifikvootide raames liberaliseeritud toodete ekspordi Colombiasse ja Peruuks. Mis puudutab mitmekesistamist, siis on alates 2012. aastast imporditegevuses registreeritud suur arv uusi tariifiridu.

On rõõmustav, et pärast lepingu jõustumist on ELi esimest korda eksportinud 526 Colombia ettevõtjat ja 1 133 Peruu ettevõtjat, eriti kuna oluline osa neist on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Lepingu rakendamist toetavate ELi arenguprogrammidega püütakse seda suundumust veelgi elavdada.

Ehkki enamikus valdkondades sujub rakendusprotsess hästi, vajab mõni küsimus kiiret lahendamist, näiteks Peruu sanitaar- ja fütosanitaarmeetmetega seotud kohustuste täitmine ning piiratusjookide maksustamine eeskätt Colombias, aga ka Peruus. Probleeme on ka turulepääsu kohustuste täitmisega Colombia piirkondlikel riigihangetel.

Nüüdseks on olemas kodanikuühiskonna ilmselge osalusega mehhanismid, et võtta kasutusele lepingu kaubanduse ja jätkusuutliku arengu peatükk, mis on ELi prioriteet. Colombia on teatanud edusammudest sotsiaaldialoogi alal ning Peruu on tõstnud esile oma lapstööjõu kasutamise vältimise ja kaotamise ning töösuhete vormikohaseks muutmise strateegiat.

Mis puudutab banaane käsitlevat stabiilsusmehhanismi, siis värskete banaanide keskmine hulgimüügihind ELi turul ei ole märkimisväärselt muutunud ja puuduvad märgid, et Peruu ekspordimahu kasv oleks mõjutanud ELi turu stabiilsust või ELi tootjate olukorda. Komisjon on seetõttu järeldanud, et Peruust pärit banaanide importimisel soodustollimaksu kohaldamise peatamiseks põhjust ei ole. Banaaniimpordi hoolikas järelevalve ja turuolukorra hindamine on niisiis tõhus.

Komisjon keskendub tihedas koostöös partnerriikidega ka edaspidi lepingu igakülgse ja täieliku rakendamise tagamise meetmetele, et edendada vastastikust kaubandust ja investeringuid.